מהדורה למורה – עופי חיפושית (פרק)

כריסטינה נסטלינגר · פרק מספר · פרק מספר · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**א** (כי הוא קר, מסריח ולא מוגן) · 2–**ב** (אמה של הילדגרד) · 3–**ב** (לתפור לה ראש) · 4–**א** (במרתף) · 5–**ב** (מעכברים)

תרגיל 2: 1–**נכון** · 2–**לא נכון** (גרלד – ילד קטן) · 3–**לא נכון** (הילדגרד – שקטה ומפוחדת) · 4–**נכון**

תרגיל 3:

1. במרתף של הווילה.
2. מעכברים.
3. גוף של בובת בד ורודה בלי ראש, שאמה תפרה בשבילה.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**ב** · 2–**ג** · 3–**ד** · 4–**א**

תרגיל 5: 1–**מספר** · 2–**סמל** · 3–**ניגוד** · 4–**דימוי**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: האם הפסיקה לתפור כשהגיעה הידיעה על מות האב. הבובה הלא-גמורה היא זיכרון של האב ושל הרגע ההוא, ולכן הילדגרד לא רוצה לשנות אותה.

תרגיל 7: קל יותר לדבר על פחד קטן ומוחשי מאשר על פחד גדול ומאיים; העכברים 'מחליפים' את הפחד העמוק.

תרגיל 8: תשובה מנומקת: דרך עיניה של ילדה, פרטים יומיומיים (מזרנים, נר, בובה) ורגשות – ולא דרך הקרבות.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: מה עוזר לנו להירגע כשמפחדים, ואיך אפשר לעזור לחבר/ה שמפחד/ת?

• השיתוף רשות לגמרי; התמקדו בכלים מרגיעים ובתמיכה ולא בפרטי הפחד.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

עופי חיפושית (פרק)

כריסטינה נסטלינגר · פרק מספר · פרק מספר

תזכורת קצרה: המשפחה של המספרת, שגרה זמנית בווילה גדולה, מחליטה לישון לילה אחד במרתף, מחשש שייפתח קרב בסביבה. המספרת מתנגדת בכעס – המרתף קר, לח, מסריח ולא באמת מוגן – אבל נאלצת לרדת. בחושך, לאור נר מהבהב, כל השאר נרדמים, והיא מגלה שגם הילדגרד, הילדה שישנה לידה, ערה ומפחדת – לא מהמלחמה אלא מעכברים. הילדגרד מחזיקה בובת בד ורודה בלי ראש, שאמה התחילה לתפור ולא סיימה אחרי שאביה נהרג. המספרת מציעה לתפור לבובה ראש, אבל הילדגרד רוצה להשאיר אותה כמו שהיא. השתיים שוכבות זו ליד זו, מתחממות ומרגיעות זו את זו.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה המספרת לא רוצה לרדת למרתף?
○ א. כי הוא קר, מסריח ולא מוגן ○ ב. כי היא רעבה ○ ג. כי יש שם חתול ○ ד. כי היא רוצה לקרוא
2. מי תפרה את הבובה?
○ א. סבתא ○ ב. אמה של הילדגרד ○ ג. המספרת ○ ד. גרלד
3. מה מציעה המספרת לעשות לבובה?
○ א. לזרוק אותה ○ ב. לתפור לה ראש ○ ג. לצבוע אותה ○ ד. למכור אותה
4. איפה הן ישנות?
○ א. במרתף ○ ב. בגינה ○ ג. בבית ספר
5. ממה מפחדת הילדגרד?
○ א. מכלבים ○ ב. מעכברים ○ ג. מגשם

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	המספרת – חצופה ורגישה	נכון / לא נכון	
2	גרלד – חצופה ורגישה	נכון / לא נכון	
3	הילדגרד – מרגיעה	נכון / לא נכון	
4	האם – מרגיעה	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. איפה ישנה המשפחה בלילה הזה?

2. ממה מפחדת הילדגרד?

3. מה מחזיקה הילדגרד ביד?

חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	מספר		א	זרועות הבובה פשוטות לצדדים 'כמו תמרור דרכים' – דימוי פשוט מעולם הילדות.
2	סמל		ב	ילדה מספרת בגוף ראשון, בשפה ישירה ולפעמים חצופה, וכך התקופה מוצגת בכנות.
3	ניגוד		ג	הבובה בלי ראש מסמלת אובדן, וגם זיכרון שאסור 'לתקן' אותו.
4	דימוי		ד	הכעס הקולני של המספרת בתחילת הפרק מול הלחישות העדינות בסופו.

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: סמל מספר ניגוד דימוי מטפורה

1. _____ – הקול שמספר את הסיפור; יכול להיות דמות בסיפור (גוף ראשון) או קול מחוץ לסיפור (גוף שלישי)
2. _____ – דבר מוחשי שמייצג רעיון גדול ממנו
3. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם
4. _____ – השוואה בין שני דברים בעזרת מילת השוואה: כמו, כ־, דומה ל־

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

למה הבובה נשארה בלי ראש, ולמה הילדגרד רוצה להשאיר אותה כך?

7 שאלת פרשנות

מדוע הילדגרד אומרת שהיא מפחדת מעכברים ולא מהמלחמה?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

איך מצליחה הסופרת לתאר תקופה קשה בלי תיאורים מפחידים?

9 משימת כתיבה

כתבו את אותו לילה מנקודת המבט של הילדגרד. מה היא חשבה על המספרת?

כרטיס יציאה

עופי חיפושית (פרק) · שם: _____

1. איזה ספר מתוך היחידה הייתם רוצים לקרוא כולו, ולמה?

2. תכונה אחת של דמות שפגשתם היום, וראיה לכך.

3. מה לדעתכם יקרה בפרק הבא?